

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 212/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Tibenským, Štefánikova 15, Nitra, vo veci namietaného porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 61/2011 zo 16. februára 2015 v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) zo 16. februára 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 61/2011 v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom nepriznal sťažovateľovi náhradu trov konania, ktorý vydal v odvolacom konaní proti rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 18 C 79/2005 z 1. apríla 2010. Proti napadnutému rozsudku iba v časti nepriznania náhrady trov konania sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) tak, že ho uznesením sp. zn. 3 Cdo 353/2012 zo 14. januára 2015 odmietol ako neprípustné.

3. Sťažovateľ poukazuje na to, že napadnutý rozsudok krajského súdu je arbitrárny a krajský súd vychádzal z nesprávneho skutkového zistenia veci (krajský súd vôbec neskúmal majetkové pomery navrhovateľky a sťažovateľa), ako aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, a tiež nesprávne aplikoval zákonné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), konkrétne ustanovenia § 150 ods. 1 a § 213 ods. 2 OSP (sťažovateľ uvádza, že podľa uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 5/2011 z 18. januára 2012 je ustanovenie § 213 ods. 2 OSP „*plne aplikovateľné i v konaní súdu o trovách konania.*“). Ak krajský súd v konaní nepostupoval v súlade s uvedeným ustanovením a nevyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k použitiu ustanovenia § 150 ods. 1 OSP, odňal mu možnosť konať pred súdom (v sťažnosti uvádza napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 322/2009 z 27. októbra 2010 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 3/2011). Sťažovateľ v konaní o určenie neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy chránil svoje práva, a ak krajský súd mu v konaní v súlade s § 243d ods. 2 OSP poskytol ochranu, niet preto rozumného dôvodu, aby mu

neboli priznané trovy konania, ak zároveň svojím správaním pred podaním žaloby nedal žiadny dôvod na začatie konania. Spravodlivé by preto bolo, ak by trovy konania sťažovateľovi boli priznané v plnej výške, pretože ustanovenie § 150 ods. 1 OSP nedáva dôraz na majetkové pomery účastníkov konania, ale na správanie účastníkov konania.

4. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„... Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn.: 7Co/61/2011-695 zo dňa 16.02.2012 v časti nepriznania náhrady trov konania odporcovi v 2. rade (sťažovateľovi) porušil základné právo [REDAKOVANÉ].. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy...

... Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 7Co/61/2011-695 zo dňa 16. 02. 2012 v časti nepriznania náhrady trov konania odporcovi v 2. rade sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Nitre je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 294,44 €... na účet advokáta, JUDr. Juraj Tibenský... do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

8. Sťažovateľ sa domáha toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodov uvedených v bode 3 tohto rozhodnutia. Sťažovateľ je presvedčený, že mu mala byť krajským súdom priznaná ako úspešnému účastníkovi náhrada trov konania, a nosné dôvody jeho sťažnosti spočívali v tom, že krajský súd ho mal s poukazom na § 213 OSP vyzvať, že chce inak rozhodnúť o trovách konania (teda nie v zmysle zásady úspechu

v konaní podľa § 142 ods. 1 OSP), a ak tak neurobil, je jeho rozhodnutie prekvapivé, náhle a nespravodlivé a postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP.

9. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity (podobne napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04 a I. ÚS 170/2011).

10. Ústavný súd na základe uvedeného považuje za potrebné zdôrazniť, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti nemá právomoc preskúmať námietky sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu (body 3 a 9), keďže tieto skutočnosti mal možnosť sťažovateľ napadnúť v zmysle § 237 písm. f) OSP na najvyššom súde. Sťažovateľ napokon tak aj urobil a jeho námietky v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu (sú v podstate totožné s jeho námietkami v podanom dovolaní) boli preskúmané najvyšším súdom, ktorý nezistil ich dôvodnosť a bližšie dôvody vyjadril v uznesení sp. zn. 3 Cdo 353/2012 zo 14. januára 2015 na s. 3 až s. 6. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu však sťažovateľ už dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu v petite (ústavný súd je petitom podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) a ani v odôvodnení sťažnosti nenapáda (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), hoci je pritom kvalifikovane zastúpený advokátom.

11. Za týchto okolností, ak napáda výslovne iba predchádzajúce rozhodnutie krajského súdu (nie aj dovolacie rozhodnutie) platí tu princíp subsidiarity, pre ktorý sa ústavný súd vecne jeho námietkami vo vzťahu ku krajskému súdu zaoberať nemohol.

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

13. Ústavný súd k dôvodom odmietnutia sťažnosti sťažovateľa dodáva, že v rozsahu sťažovateľom namietaných nosných dôvodov navyše nezistil ani arbitrárnosť a ani zjavnú neopodstatnenosť prijatých právnych záverov zo strany krajského súdu a ani taký výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v okolnostiach danej veci, ktorým by krajský súd zásadne poprel ich účel a význam. Okrem toho porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľ tiež v sťažnosti vôbec neodôvodnil, teda sťažnosť v tejto časti ani nespĺňa zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2015